

Študijný program

FINANCIE

*okruhy otázok na prijímacie konanie na 2. stupeň vysokoškolského štúdia
na akademický rok 2018/2019*

1. Vývoj ekonomického myslenia. Historické medzníky vo vývoji ekonómie. Nová ekonomika – podstata a charakteristické znaky.
2. Trh v novej ekonomike. Trhový mechanizmus a jeho fungovanie. Trhová konkurencia. Úloha a funkcie vlády a trhu v novej ekonomike v podmienkach globalizácie.
3. Rozhodovanie sa ekonomických subjektov na trhu spotrebných statkov a služieb. Správanie spotrebiteľa a utváranie dopytu. Správanie firmy, utváranie ponuky. Maximalizácia zisku firmy v podmienkach dokonalej konkurencie. Príčiny vzniku nedokonalej konkurencie a formy nedokonalej konkurencie. Dôsledky monopolu a verejná politika v nedokonalej konkurencii.
4. Postavenie a rozhodovanie sa subjektov na trhu výrobných faktorov. Dopyt po výrobných faktoroch. Špecifiká ponuky výrobných faktorov. Ceny výrobných faktorov. Rozdeľovanie dôchodkov a kvalita života.
5. Formy financovania podniku a systém fungovania podnikového sektora ako súčasť ekonomických sektorov v národnom hospodárstve.
6. Agregátny dopyt a agregátna ponuka.. Klasický a keynesovský prístup ku krivkám AD a AS. Makroekonomická rovnováha a jej modely. Spotreba, úspory, investície. Teórie spotreby a úspor. Investície a ich efekty. Ekonomický rast a jeho zdroje v novej ekonomike. Teoretické názory neokeynesovcov, neoklasikov na ekonomický rast. Ekonomický cyklus, jeho priebeh a fázy. Prejavy ekonomického cyklu v podobe zmien makroekonomických veličín. Druhy ekonomického cyklu. Príčiny a teórie ekonomického cyklu.
7. Členenie financií podľa ekonomických sektorov v NH, základná charakteristika jednotlivých sektorov s dôrazom na ich špecifiká.
8. Vymedzenie verejného sektora a verejných financií. Funkcie a zložky verejných financií. Podstata rozpočtového a mimorozpočtového hospodárenia verejnej vlády. Základná charakteristika rozpočtovej politiky, jej zamerania, cieľov a nástrojov. Význam a opodstatnenie fungovania štátnych účelových fondov a verejnoprospešných podnikov v národnom hospodárstve.
9. Dôvody vzniku, príčiny rozvoja a význam tretieho sektora v národnom hospodárstve Faktory vplývajúce na rozsah tretieho sektora. Vnútorne členenie, zdroje a formy financovania mimovládnych organizácií.
10. Podnikové financie ako súčasť financií vo väzbe k ekonomickým sektorom národného hospodárstva. Úloha, postavenie a význam podniku v NH. Finančná politika a riadenie podniku.
11. Systémy poisťných vzťahov ako súčasť financií vo väzbe k ekonomickým sektorom národného hospodárstva. Úloha, postavenie a význam poistenia v oblasti sociálneho, zdravotného, životného a majetkového poistenia.
12. Podstata a vývoj peňazí, funkcie peňazí. Peňažné agregáty. Dopyt a ponuka peňazí – peňažný trh. Menové sústavy a vývoj peňažných teórií.

13. Finančný trh a jeho zložky. Nástroje finančného trhu, cenné papiere, charakteristika, legislatívne zabezpečenie, atribúty finančného investovania.
14. Banková sústava a jej funkcie. Bilancia komerčnej banky a základná charakteristika aktívnych a pasívnych operácií. Členenie a základná charakteristika bankových úverov, spôsoby zabezpečenia úverov a druhy vkladov.
15. Inflácia a nezamestnanosť. Inflácia (podstata, meranie). Cenové indexy. Druhy inflácie. Inflačný impulz a jeho akomodácia. Cielenie inflácie. Účinky, dôsledky a náklady inflácie. Vývoj inflácie v SR. Vymedzenie zamestnanosti a nezamestnanosti. Rôzne formy nezamestnanosti. Prirodzená miera nezamestnanosti. Vývoj nezamestnanosti v SR a možnosti jej riešenia. Vzájomný vzťah nezamestnanosti a inflácie - Phillipsova krivka.
16. Postavenie, úloha a ciele hospodárskej politiky v trhovej ekonomike. Úloha hospodárskej politiky pri vytváraní zákonných podmienok rozhodovania ekonomických subjektov. Ciele hospodárskej politiky. Typy hospodárskej politiky. Etapy a smery formovania hospodárskej politiky.
17. Vývoj intervencionistickej hospodárskej politiky – indikatívne plánovanie ako formy hospodárskej politiky. Aplikácia koncepcií štátu blahobytu. Vývoj neokonzervatívnej hospodárskej politiky. Hlavné rysy neokonzervatívnej hospodárskej politiky. Hodnotenie neokonzervatívnej hospodárskej politiky na príkladoch vyspelých hospodárskych štátov – USA, Veľká Británia.
18. Nástroje hospodárskej politiky, ich štruktúra a charakter (spôsoby použitia). Vzťah nástrojov a cieľov hospodárskej politiky z hľadiska členenia nástrojov. Štruktúra nástrojov. Spôsob použitia nástrojov vo vybranej časti hospodárskej politiky.
19. Vnútorne a vonkajšie metódy hodnotenia výsledkov ekonomiky. Meranie výkonnosti ekonomiky. Ukazovatele výkonnosti ekonomiky. Hodnotenie ukazovateľov konvergencia podľa DECA (24-uholník). Komparácia relatívne výkonnosti starých (15) a v nových (10) členských štátov EÚ podľa štrukturálnych indikátorov.
20. Makroekonómia otvorenej ekonomiky. Medzinárodný pohyb tovaru, služieb a kapitálu. Medzinárodné menové vzťahy. Medzinárodná ekonomická integrácia a globalizácia.
21. Vplyv globalizácie a integrácie na hospodársku politiku. Prínosy a riziká globalizácie. Vymedzenie economickej integrácie a jej dopady na hospodársku politiku.
22. Hospodárska politika EÚ a jej vplyv na hospodársku politiku SR. Formovanie Európskej únie. Inštitúcie, pravidlá a ciele HP EÚ. Analýza vplyvov HPEÚ na rôzne segmenty HP SR, osobitne menovej, fiškálnej, sociálnej, regionálnej, ekologickej a politiky konkurencieschopnosti založenej na technologickom a inovačnom rozvoji.
23. Inštitucionálne usporiadanie Eurosystemu. Postavenie, nezávislosť (druhy), funkcie a kapitál ECB, postavenie národných centrálnych bánk. ESCB.
24. Základné a modifikované transmisné mechanizmy menovej politiky.
25. Konvenčná a nekonvenčná menová politika ECB a FRS. Porovnanie nástrojov. Exitová stratégia.
26. Riziko na FT. Špecifické riziko a jeho hodnotenie – rating.. Kvantifikácia trhového rizika. Riadenie rizika na peňažnom trhu – využitie derivátov na peňažnom trhu.
27. Diskontný trh. ŠPP a ich úloha pri prekleňovaní bežného deficitu. Využitie ŠPP ako nástroja menovej a fiškálnej politiky.

- politiky. Spôsoby emisie a možnosti obchodovania na trhu SPP.
28. Zmenka ako cenný papier peňažného trhu, jej špecifiká, legislatívne predpoklady fungovania zmenky na peňažnom trhu. Využitie zmenky na peňažnom trhu.
 29. Peňažný trh a jeho formy. Medzibankový trh a jeho úrovne. Fungovanie medzibankového trhu v rámci Eurozóny, kótovanie EURIBOR – medzibanková úroková sadzba v rámci Eurozóny.
 30. Obchodovanie na peňažnom trhu. Repo obchody a repo tendre. Podstata repo obchodov, druhy repo obchodov, ich využitie.
 31. Likvidita a solventnosť komerčnej banky.
 32. Kapitál a kapitálová primeranosť komerčnej banky.
 33. Aktívne operácie komerčných bánk.
 34. Pasívne operácie komerčných bánk.
 35. Hypotekárne bankovníctvo, hypotekárne obchody a ich charakteristika.
 36. Banka ako podnikateľský subjekt.
 37. Vývoj teórie verejných financií. Základná charakteristika verejného sektora a verejných financií. Verejný sektor v systéme národného hospodárstva, možnosti merania jeho veľkosti vecnými a finančnými ukazovateľmi. Dôvody existencie verejného sektora vo vzťahu k funkciám verejných financií.
 38. Podstata teórie fiškálneho federalizmu a teórie verejnej voľby. Význam týchto teórií pri rozhodovaní o alokácii a redistribúcii verejných zdrojov.
 39. Ekonomická podstata verejných príjmov a ich typológia. Charakteristika daní ako najvýznamnejšieho príjmu verejných rozpočtov a ich vzťah k ostatným verejným príjmom. Náklady zdanenia. Nadmerné daňové bremeno. Daňový dopad a daňový presun na konkurenčnom trhu pri čiastkovej rovnováhe.
 40. Ekonomická podstata verejných výdavkov. Typológia verejných výdavkov. Faktory, modely a teórie rastu verejných výdavkov. Efektívnosť verejných výdavkov. Typológia a oceňovanie nákladov a úžitkov verejných projektov. Ohodnocovanie deliteľných a nedeliteľných verejných projektov.
 41. Vzťah verejných príjmov a verejných výdavkov. Vývoj názorov na rovnováhu verejných financií, podstata, príčiny vzniku a spôsoby financovania fiškálnej nerovnováhy. Ekonomická podstata finančných kategórií deficit štátneho rozpočtu, štátny dlh a verejný dlh.
 42. Zdroje financovania podnikateľskej sféry. Externé a interné zdroje. Analýza bodu zvratu. Úver ako hlavný externý zdroj financovania podnikových potrieb. Alternatívne zdroje financovania.
 43. Obežné aktíva a ich kolobeh. Určovanie celkovej potreby prevádzkového kapitálu v podniku. Financovanie obežných aktív podniku – charakteristika jednotlivých variantov. Riadenie podnikových zásob, pohľadávok a pohotových prostriedkov.
 44. Makroekonomické a podnikové poňatie investícií. Kapitálové plánovanie (rozpočtovanie) a jeho etapy. Hodnotenie efektívnosti investícií – kritériá a charakteristika jednotlivých fáz. Vplyv rozhodnutí o financovaní na efektívnosť investičného projektu. Hodnotenie rizík a neistôt investičných projektov.
 45. Malé a stredné podniky v podnikateľskom prostredí – vymedzenie, charakteristika a význam, funkcie a problémy. Špecifiká financovania MSP a ich finančná

- podpora. Vplyv svetovej ekonomiky na formovanie podnikateľského prostredia.
46. Zisk, odpisy, náklady a výnosy ako základné kategórie financií podnikateľskej sféry. Charakteristika týchto pojmov a ich úloha pri rozvoji podnikateľskej sféry.
 47. Všeobecná charakteristika daní, definovanie dane ako nástroja štátu, zámery daňovej politiky, členenie daní, daňové zásady.
 48. Základné a vedľajšie daňové náležitosti (subjekt dane, predmet dane, základ dane, sadzby daní, niektoré ďalšie daňové náležitosti).
 49. Charakteristika súčasnej daňovej sústavy (prehľad daní z hľadiska ich daňového určenia a daňovej právomoci), aktuálne otázky.
 50. Postavenie priamych daní v daňovom systéme SR. Zdaňovanie dôchodkov a majetku. Aktuálne problémy.
 51. Postavenie a funkcia nepriamych daní v daňovom systéme SR. Princíp fungovania a zdaňovania nepriamych daní so zameraním na DPH.
 5. Sivák, R. a kol.: Verejné financie. Bratislava: Iura Edition, 2007
 6. Horvátová, E.: Bankovníctvo. Žilina: GEORG, 2009
 7. Schultzová, A. a kol.: Daňovníctvo. Daňová teória a politika. Bratislava: Iura Edition, 2007, resp. 2010
 8. Kotlebová, J., Sobek, O.: Menová politika – stratégie, inštitúcie a nástroje. Bratislava: Iura Edition, 2007
 9. Kochanová, M.: Porovnanie postupov vybraných centrálnych bánk v čase finančnej krízy. BIATEC, marec 2010
 10. Sivák, R., Belanová, K., Jančovičová Bognárová, K.: Financie podnikateľskej sféry. Bratislava: Sprint dva, 2015.
 11. Chovancová, B.: Finančné trhy. Bratislava: Wolters Kluwer, 2014.
 12. Bukovová, S.: Financovanie tretieho sektora v SR. Výzvy a perspektívy. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, 2012.

Literatúra:

1. Lisý, J. a kol.: Ekonómia . Praha: Wolters Kluwer 2016
2. Lisý, J. a kol. : Ekonómia v novej ekonomike. 2. vyd. Bratislava: IURA EDITION. 2007.
3. VINCÚR, P. et al.: Teória a prax hospodárskej politiky. 3. vyd. Bratislava : Sprint, 2009. 432 s. ISBN 978-80-89085-80-4.
4. Sivák R. a kol. : Financie . Bratislava : Wolters Kluwer 2015.